

زندگینامه سیاسی

شهید آیت‌الله محمدحسین صادقی

صادق شفیعی

چکیده

شهید صادقی مبارزه خود علیه رژیم پهلوی را از سال ۱۳۴۱ آغاز نمود. ایشان اعلامیه‌ها و سخنرانی‌های امام را به افراد مورد اعتماد خود در منطقه ازنا پخش می‌کرد. او در دوران نهضت امام و مبارزه‌های اسلامی مردم ایران پیوسته به رویارویی با طاغوتیان در حد توان خود ادامه می‌داد. شهید صادقی پس از آتش‌سوزی در سینما رکس آبادان و سخنرانی‌های آتشین علیه رژیم، ازنا را به مقصد سنجان اراک ترک نمود و در شهر سنجان فعالیت‌های خود علیه رژیم را ادامه داد. بعد از فرار شاه جلسه‌ای با حضور انقلابیون ازنا برگزار گردید و شهید صادقی به عنوان مسئول این کمیته انتخاب شد. پس از پیروزی انقلاب اسلامی شهید صادقی به عنوان اولین قاضی دادگاه انقلاب اسلامی شهرهای ازنا و الیگودرز عوامل فاسد رژیم گذشته را محاکمه نمود. با تلاش‌ها و پیگیری‌های شهید صادقی برخی از ادارات از قبیل جهاد سازندگی، کمیته امداد، بنیاد شهید، ثبت احوال و بنیاد مسکن، سپاه پاسداران انقلاب اسلامی و دفتر حزب جمهوری اسلامی در ازنا مستقر شد. شهید صادقی به عنوان اولین نماینده مردم ازنا و دورود به مجلس راه

پیدا کرد و سرانجام در واقعه هفتم تیر سال ۱۳۶۰ به شهادت رسید.

کلیدواژه‌ها

انقلاب اسلامی، شهدای هفتم تیر، حزب جمهوری اسلامی، محمدحسین صادقی

مقدمه

شهید صادقی از سال ۱۳۴۱ مبارزه علیه حکومت پهلوی را آغاز نمود؛ به گونه‌ای که پیش از انقلاب اسلامی موفق شد چندین کانون مبارزه علیه رژیم پهلوی را در ازنا فعال نماید. در این مقاله به شرح مبارزات شهید صادقی در ازنا می‌پردازیم.

سوابق علمی شهید صادقی

شهید آیت‌الله محمدحسین صادقی فرزند ملا محمد آقا در سال ۱۳۰۲ ه.ش در روستایی به نام مشکک از توابع الیگودرز در استان لرستان متولد شد. پدرش از روحانیون خوش‌نام منطقه بود که به وعظ و تبلیغ اشتغال داشت. محمدحسین، از همان کودکی به تحصیل علوم دینی علاقه نشان می‌داد و نزد پدرش فراگیری علوم دینی را آغاز کرد و همزمان به کشاورزی نیز مشغول بود.^۱

در هجده سالگی برای تحصیل معارف اسلامی به شهر مقدس قم وارد شد و ابتدا در محضر اساتیدی چون حاج شیخ حسن قمی (ره) و حضرت آیت‌الله العظمی بروجردی (ره) به تحصیل علوم اسلامی پرداخت. در پی رحلت حضرت آیت‌الله العظمی بروجردی (ره) در محضر درس پربار حضرت امام خمینی (قدس سره الشریف) و آیات عظام گلپایگانی، مرعشی نجفی، اراکی، حاج آقا ابوالفضل زاهدی و حاج آقا فرید محسنی اراکی تلمذ کرد و در مکتب فقهای برجسته به غور و تعمق در احکام شریعت اسلامی پرداخت و شیوه اجتهاد و استنباط فقه و اصول را فرا گرفت.^۲

در بخشی از اجازهای که مرحوم آیت‌الله العظمی اراکی (ره) در سال ۱۳۷۲

۱. عبدالله بنیادی، زندگینامه شهید آیت‌الله محمدحسین صادقی، ازنا، چاپخانه اسلامی، ۱۳۸۶، ص ۲۲.

۲. علی محمد زیدوندی، شناخت‌نامه مفاخر ازنا، خرم‌آباد، سیفا، ۱۳۸۶، ص ۲۶.

هق در حالی که شهید صادقی در سن ۲۸ سالگی بودند برای ایشان صادر کرده چنین آمده است: «... و بعد مخفی نماند بر اینکه جناب مستطاب عمادالعالمین نخبه الفضلاء المحققین عمدہ المحصلین و المشتغلین، غدوه المبلغین مروج احکام آقا شیخ محمدحسین صادقی، سنین عدیده و مدت متمادیه در حوزه مقدسه قم محضر دانشمندان از فضلا و علما عمر خود را صرف تحصیل علوم شرعیه و نوامیس الهیه و اخلاق نبویه نموده‌اند. تا اینکه مرتبه جلیله وافر از علوم را فرا گرفته و از جهت علمی و عملی و اخلاقی آراسته و شایسته برجسته شده‌اند...»^۱

نظیر این عبارت در متن اجازات حضرت آیات عظام گلپایگانی و مرعشی نجفی نیز آمده است.

برگردان شرح کفایه‌الاصول به عربی، ترجمه و شرح ارشاد القلوب، تقریرات قسمتی از درس خارج فقه آیت‌الله العظمی مرعشی نجفی (ره) حاشیه بر کتاب حج عروه‌الوثقی و مقالات متعدد با موضوعات تاریخی، اجتماعی، روایی و تفسیر قرآن مجید از آثار علمی شهید صادقی است که در طول حیات مبارک خویش به رشته تحریر درآورد.

همچنین شهید صادقی مراحل سلوک اخلاقی و تهذیب نفس را تا سرحد وارستگی از تعلق به حیات مادی و پا نهادن در وادی عشق به رضای حق و حیات معنوی طی کرد.

سوابق مبارزاتی شهید صادقی پیش از انقلاب اسلامی

اولین جرقه‌های انقلاب اسلامی در ازنا توسط شهید صادقی، مصادف با آغاز حرکت امام خمینی (س) زده شد. وی که یکی از مریدان حضرت امام (س) بود، مبارزه خود را در مخالفت با لوایح شش‌گانه، موسوم به انقلاب سفید در سال ۱۳۴۱ آغاز کرد. شهید صادقی در تظاهراتی که به مناسبت اعتراض به برگزاری «فراندوم» شاه برپا شده بود، در چند نقطه از خیابان‌های شهر قم در حالی که قرآن به دست داشت فریاد می‌زد: «ما تابع قرآنیم، فراندوم نمی‌خواهیم». او در همان روز با نطقی آتشین، در برابر گارد شاهنشاهی به انتقاد از رژیم پرداخت و پس از آن، در مقابل حرم مطهر کریم اهل بیت حضرت فاطمه معصومه (س)، دستگیر

۱. عبدالله بنیادی، همان.

و پس از تحمل سه روز شکنجه در زندان شهربانی قم به زندان قزل قلعه تهران منتقل شد. در یادداشت‌هایی که از او به جای مانده از مرحوم آیت‌الله طالقانی (ره) و شهید محلاتی به عنوان هم‌بندهای خود نام برده است. در اثر فشارهای مردمی و مراجع، رژیم ناچار شد پس از دوازده روز شهید محمدحسین صادقی و بسیاری از بازداشت‌شدگان را از زندان آزاد کند. او پس از آزادی از زندان، فعال‌تر از گذشته به افشای ظلم و ستم رژیم پهلوی پرداخت؛ ایشان همواره در سخنرانی‌های خود در طول نهضت اسلامی خواص منطقه را به مبارزه علیه رژیم طاغوت و پیروی از روحانیت فرا می‌خواندند.^۱ پس از حادثه ترور شاه، رژیم پهلوی هر سال با برپایی مجلس شکرگذاری و ثناگویی، مردم را به شرکت در این مراسم و دعا برای شاه وادار می‌کرد. پس از آنکه ترندهای عمال رژیم برای وادار ساختن شهید به دعاگویی برای شاه ناموفق ماند، ایشان توسط یکی از عوامل رژیم در سال ۱۳۴۷ به شدت مورد ضرب و شتم واقع شد که این اقدام موجب گردید مردم متدین ازنا به حمایت از ایشان وارد صحنه شوند و در نتیجه شخص ضارب برای مدتی از انا متواری شود.^۲ در سال ۱۳۴۸ دو تن از معلمان غیر بومی، بهنام رفیعیان و نظری با هماهنگی شهید صادقی، اقدام به برگزاری جلسات قرآن و روضه نموده و بعد از اتمام جلسه رسمی در محفل خصوصی علیه رژیم پهلوی تبلیغ می‌کردند. البته این تحرکات به علت کوچک بودن منطقه و کنترل شدید نیروهای امنیتی و انتظامی و عوامل وابسته به رژیم شاهنشاهی محدود و نامحسوس بوده است. با اوج‌گیری مبارزات مردمی، شهید صادقی اعلامیه‌ها و نوارهای سخنرانی حضرت امام خمینی (س) را به منطقه می‌آورد که به وسیله اقوام و نزدیکان ایشان تکثیر می‌شد و در سطح منطقه و روستاها میان افراد مورد اعتماد توزیع می‌گشت.^۳ از دیگر محافل انقلابی در آن دوران جلسات هفتگی تلاوت قرآن بوده که مرحوم حاج حسین گلابی و شهید علی‌آبادی کارمند راه‌آهن در این جلسات به فعالیت علیه رژیم می‌پرداختند. مرحوم گلابی نیز از عوامل پخش اعلامیه‌ها و نوارهای سخنرانی

۱. عبدالله بنیادی، همان، ص ۳۲.

۲. مصاحبه با: مصطفی آسترکی (مبارز فعال قبل از انقلاب، عضو کمیته انقلاب اسلامی و اولین فرمانده سپاه پاسداران انقلاب اسلامی)؛ باقر باقری (کارمند بازنشسته شرکت نفت انا)؛ عزت‌الله جلالی (مبارز فعال قبل از انقلاب، عضو کمیته انقلاب اسلامی انا و بازنشسته شبکه بهداشت و درمان انا) و ابوالحسن صادقی (مبارز فعال قبل از انقلاب و برادرزاده آیت‌الله محمدحسین صادقی).

۳. مصاحبه با: عزت‌الله جلالی و ابوالحسن صادقی.

حضرت امام(س) در منطقه بوده است. وی به دلیل این نوع فعالیت‌ها چند بار مورد سوءظن ساواک قرار گرفته و منزل ایشان مورد تفتیش واقع می‌شود، ولی مأموران ساواک به سند خاصی دسترسی پیدا نمی‌کنند.^۱ شهید ابراهیم مهدوی و ابوالحسن صادقی برای اولین بار در سال ۱۳۵۶ عکس حضرت امام(س) را در دو طرف محراب مسجد امام حسن مجتبی(ع) روستای چالسپار نصب می‌کنند که با رسیدن این خبر به ژاندارمری، مأموران ژاندارمری با کفش وارد مسجد شده و با فحاشی به کسانی که این عکس را نصب کرده‌اند، در اقدامی بی‌شرمانه عکس‌های نصب‌شده را پاره می‌کنند. در همان ایام، نوجوانانی مانند ابوالقاسم و رضا صادقی، شبانه اقدام به شعارنویسی علیه رژیم کردند و با کلیشه، عکس امام(س) را روی دیوار می‌کشیدند. اولین راهپیمایی مردم ازنا علیه رژیم شاهنشاهی در بهار ۱۳۵۷ از میدان راه‌آهن تا قبرستان چالسپار برگزار گردید که در این رویداد، برای اولین بار جوانان ازنا با جرئت و جسارت علیه رژیم پهلوی شعار دادند.^۲

آتش‌سوزی سینما رکس آبادان و بازداشت شهید صادقی

در تاریخ ۲۸ مرداد ۱۳۵۷ سینما رکس آبادان توسط عوامل رژیم پهلوی به آتش کشیده می‌شود^۳ و رژیم سعی می‌کند این واقعه را به نیروهای انقلاب ربط دهد. شهید صادقی پس از این حادثه با سخنرانی‌های آتشین در شهرستان ازنا اعلام می‌دارد که این جنایت توسط عمال رژیم پهلوی انجام شده است و با این کار، جنایت رژیم را فاش می‌کند و پس از سخنرانی‌های وی، مأموران ساواک به منزل ایشان یورش برده و او را دستگیر می‌کنند؛ ولی با حمایت مردمی و برانگیخته شدن روحیه انقلابی مردم در منطقه، ساواک به اجبار ایشان را آزاد می‌کند.^۴

۱۷ شهریور و اوج‌گیری حرکت مردمی در ازنا

پس از راهپیمایی ۱۷ شهریور مردم تهران و کشتار آنها به دست عوامل رژیم،

۱. مصاحبه با: مصطفی آسترکی، عزت‌الله جلالی، محمد ذاکری‌فر (جانباز جنگ تحمیلی، بازنشسته سپاه پاسداران انقلاب اسلامی) و ابوالحسن صادقی.

۲. مصاحبه با: عزت‌الله جلالی، مرادحسین سلیمانی (عضو سپاه پاسداران انقلاب اسلامی) و ابوالحسن صادقی.

۳. اکبر خلیلی، *گام‌به‌گام با انقلاب اسلامی*، تهران، سروش، ۱۳۷۸، ص ۲۶۷.

۴. عبدالله بنیادی، *همان*، ص ۳۸.

تعدادی از کارمندان شرکت نفت و آموزش و پرورش با نصب بلندگو بر یک وانت، اقدام به قرائت بیانیه‌ای در حمایت از رژیم پهلوی و محکومیت حرکت انقلابی مردم در ۱۷ شهریور می‌کنند. آنان در این بیانیه، مردم شرکت‌کننده در تظاهرات را مشتی وطن‌فروش خائن می‌خوانند و با این کار جرعه حرکت انقلابی مردم را می‌زنند.^۱

این حرکت مزدوران رژیم، باعث ترکیدن بغض چندین‌ساله مردم ازنا می‌شود؛ به طوری که مردم ازنا در روز ۲۵ شهریور با برگزاری تظاهرات با مأموران ژاندارمری درگیر می‌شوند و در ۲۶ شهریور ۱۳۵۷ مردم به مغازه‌های مشروب‌فروشی واقع در میدان اصغرآباد حمله کرده و شیشه‌های مشروب‌فروشی را شکسته و آنجا را به آتش می‌کشند که سرانجام ماجرا با دخالت نیروهای ژاندارمری پایان می‌پذیرد. همچنین در ساعت ۲۲:۳۰ شب در تاریخ ۱۳۵۷/۶/۲۵ در ازنا ماه‌گرفتگی روی می‌دهد که مردم بنا به سنتی دیرینه به پشت‌بام رفته و ضمن ضربه زدن به پشت اسباب و وسایل فلزی و ایجاد سر و صدا جهت گشوده شدن ماه، شعارهای ضد حکومتی سر می‌دهند که در این واقعه حدود ۵ نفر دستگیر می‌شوند.^۲ با شروع سال تحصیلی در مهرماه ۵۷، برخی از معلمان انقلابی و مذهبی، مسائل روز کشور را به دانش‌آموزان انتقال داده و آنان را با انقلاب آشنا و عملاً وارد مبارزه با رژیم می‌کنند؛ به طوری که بعد از ۱۶ آبان دانش‌آموزان، مدارس را به تعطیلی کشانده و به جای حضور در مدارس در راهپیمایی شرکت می‌کنند.^۳ آیت‌الله شهید صادقی، حجت‌الاسلام و المسلمین احمدی میانجی و حجت‌الاسلام کرمی، پیشاپیش مردم ازنا در راهپیمایی‌ها شرکت می‌کردند. شهید صادقی در سخنرانی‌ها و مجامع عمومی علناً شاه را با تحقیر یاد می‌کرد و به جای کلمه شاه از عبارت «شین الف شا» استفاده می‌نمود.^۴ با اوج‌گیری حرکت انقلاب، آرام آرام تمام قشرهای مردم در شهر ازنا وارد مبارزه علیه رژیم شدند به طوری که در اکثر روستاهای شهر تظاهراتی علیه رژیم برگزار گردید.^۵ از آنجایی که در ازنا شهربانی وجود نداشت، مأموران ژاندارمری وظیفه برخورد با راهپیمایی‌کنندگان را برعهده گرفته بودند.

۱. مصاحبه با: مصطفی آسترکی، عزت‌الله جلالی و ابوالحسن صادقی.

۲. حمیدرضا دالوند، *انقلاب اسلامی در لرستان*، تهران، مرکز اسناد انقلاب اسلامی، ۱۳۸۵، ج ۲، ص ۱۸۱.

۳. همان، ص ۳۰۳.

۴. مصاحبه با: مصطفی آسترکی، عزت‌الله جلالی و ابوالحسن صادقی.

۵. حمیدرضا دالوند، همان، ص ۲۵۰.

فرمانده ژاندارمری ازنا به نام ستوان حسن‌زاده که کمابیش به انقلاب تعلق خاطر داشت، در حالی که سعی در اجرای اوامر مافوقان خود داشت ولی با مردم نیز با مدارا رفتار می‌کرد؛ در حالی که برخی دیگر از مأموران به شدت مردم را اذیت و آزار می‌نمودند.^۱

محرم ۵۷ در ازنا و مهاجرت شهید صادقی

نهضت اسلامی ایران از آغاز متکی و مبتنی بر نهضت امام حسین (ع) بود. واقعه پانزده خرداد ۴۲ هم در ماه محرم و دو روز پس از عاشورا واقع شده بود. با فرا رسیدن ماه محرم در سال ۵۷ نیز خیزش و جهش جدیدی در حرکت انقلاب اسلامی پیدا شد به طوری که راهپیمایی‌ها و تظاهرات در سراسر کشور به اوج خود رسید و امام خمینی (س) با صدور پیامی که برخاسته از ماهیت و فلسفه قیام عاشورا بود مردم را به راهپیمایی در این روز بزرگ دعوت کردند^۲ و محرم را ماه پیروزی خون بر شمشیر نامیدند. پس از پیام امام، بر شدت راهپیمایی‌ها و تظاهرات مردم ازنا افزوده شد. روحانیون در جلسات عزاداری، ضمن تبیین اهداف قیام امام حسین (ع) به افشای ماهیت پلید حکومت شاهنشاهی می‌پرداختند و مردم ازنا نیز ضمن به‌پاداشتن مراسم عزای امام حسین (ع) و یاران باوفایش، علیه رژیم راهپیمایی و تظاهرات می‌کردند؛ این راهپیمایی‌ها در روز تاسوعا و عاشورا به اوج خود رسید. در روز تاسوعا مأموران ژاندارمری سعی در متفرق کردن مردم کردند و فرمانده ژاندارمری شهید صادقی را که پیشاپیش مردم حرکت می‌کرد با اسلحه کمربندی خود تهدید به مرگ کرد و ایشان شجاعانه گفتند: «اگر شما سلاح دارید من خون گرم دارم.»^۳ در روز عاشورا مردم علاوه بر شعارهای انقلابی، پلاکاردی را حمل می‌کردند که روی آن «درود بر خمینی، مرگ بر شاه» نوشته شده بود. عوامل رژیم که به شدت احساس خطر می‌کردند، به قصد آرام کردن جو شهر سعی کردند حجت‌الاسلام احمدی میانجی و شهید صادقی را بازداشت کنند، ولی برخلاف بازداشت حجت‌الاسلام احمدی میانجی، موفق به بازداشت شهید

۱. مصاحبه با: مصطفی آسترکی، محمود سلیمانی (رزمنده دوران دفاع مقدس و کارمند بازنشسته اداره غله) و ابوالحسن صادقی.

۲. کوثر، مجموعه سخنرانی‌های حضرت امام خمینی (ره)، تهران، مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی، ۱۳۷۴، ص ۴۸۰.

۳. عبدالله بنیادی، همان، ص ۸۷.

صادقی نشدند و ایشان ازنا را به مقصد سنجان اراک ترک نمودند و در شهر سنجان فعالیت‌های خود علیه رژیم را ادامه دادند.^۱ عوامل رژیم خیال می‌کردند که با بازداشت خواص و افراد صاحب نفوذ، اوضاع متشنج شهر را آرام خواهند کرد و این کار، گامی در جهت فروکش کردن تظاهرات مردمی خواهد بود؛ اما برخلاف تصور عوامل رژیم، معلمان و دانش‌آموزان انقلابی، با برگزاری نمایشگاه کتاب و عکس سعی کردند جو انقلابی شهر را حفظ کرده و این نقشه رژیم را نقش بر آب کنند.^۲

تشکیل کمیته انقلاب اسلامی در ازنا

پس از فرار شاه در ۲۶ دی ماه، بر اثر فشارهای مردمی، حجت‌الاسلام احمدی میانجی آزاد گردیدند و با آزادی ایشان بر شدت راهپیمایی‌ها و تظاهرات افزوده شد. در همین ایام جلسه‌ای با حضور حجت‌الاسلام احمدی میانجی و صد نفر از انقلابیون در مسجد سجادیه راه‌آهن برگزار گردید و کمیته انقلاب اسلامی تشکیل و شهید صادقی به عنوان مسئول این کمیته انتخاب شدند، و اعضای آن کمیته به شرح زیر بوده است:

روحانی	شهید آیت‌الله صادقی
بازاری	حاج حسین گلابی
بازاری	حاج تولایی
معلم	حسین سالاروند
کارمند بهداری	عزت جلالی
کارمند شرکت نفت	حاج علی بیات
معلم	سلطانمراد صالحی‌پور
محصل	محمود مرزبان
کارمند	شهید مصطفی علی‌آبادی

بعد از مدتی تعدادی از جوانان انقلابی و پرشور، جذب کمیته انقلاب اسلامی شده، شاخه نظامی کمیته انقلاب اسلامی را تشکیل دادند.^۳

۱. همان، ص ۳۷.

۲. حمیدرضا دالوند، همان، ص ۲۶۷.

۳. مصاحبه با: مصطفی آسترکی، عزت‌الله جلالی و ابوالحسن صادقی.

پیروزی انقلاب اسلامی در ۲۲ بهمن ۱۳۵۷

در شب ۲۱ بهمن که اکثر پادگان‌های کشور به تسخیر مردم درآمدند، ستوان حسن‌زاده فرمانده ژاندارمری ازنا، با توجه به نگرانی از تسخیر ژاندارمری توسط ارادل و اوباش انقلابی‌نما و مصادره اسلحه‌ها و مهمات ژاندارمری توسط آنها، به اعضای کمیته انقلاب، پیشنهاد تحویل ژاندارمری و تحویل اسلحه‌ها و مهمات آن را می‌دهد و اظهار می‌دارد که از این می‌ترسم که افراد انقلابی‌نما به ژاندارمری حمله کنند که در صورت برخورد با آنها، شایعه برخورد با مردم انقلابی پخش می‌شود و در صورت عدم برخورد با آنها، اسلحه‌ها و مهمات ژاندارمری در دست این افراد قرار می‌گیرد؛ لذا شما (اعضای کمیته انقلاب) با تحویل گرفتن ژاندارمری از این اتفاق جلوگیری نمایید. به این اعتبار، به فرمان شهید صادقی، آقای مصطفی آسترکی و برخی از جوانان انقلابی به ژاندارمری مراجعه کرده و ضمن تحویل لوازم و تجهیزات ژاندارمری، اعم از نظامی و غیرنظامی، مقر کمیته انقلاب اسلامی را به ژاندارمری انتقال می‌دهند و عملاً از روز ۲۲ بهمن کمیته انقلاب اسلامی مسئولیت امور اداری، سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و رفق و فتق امور مربوط به شهر ازنا را به‌عهده می‌گیرد. این کمیته در اولین حرکت آقای سلطان‌مراد صالح‌پور که یکی از اعضای کمیته انقلاب اسلامی ازنا بوده است را به عنوان شهردار ازنا منصوب می‌کند. با پیگیری‌های شهید صادقی، استوار کوشکی که یک نظامی متدین و انقلابی بوده به عنوان اولین فرمانده ژاندارمری ازنا بعد از پیروزی شکوهمند انقلاب اسلامی منصوب می‌گردد. هر چند با توجه به جایگاه فرماندهی ژاندارمری ازنا، وجود یک سروان به عنوان فرمانده مقر اقتضا می‌کرد ولی به علت تقوا و روحیات انقلابی استوار کوشکی، وی به عنوان فرمانده ژاندارمری انتخاب می‌گردد.^۱

شهید صادقی اولین قاضی دادگاه انقلاب اسلامی شهرهای ازنا و الیگودرز

پس از تثبیت نسبی امور مملکت و با توجه به لزوم برخورد با عوامل جنایتکار فاسد رژیم گذشته و نیز برخورد با عوامل ضد انقلاب، شهید صادقی از جانب امام خمینی(س) در تاریخ ۵۸/۳/۱۴ به عنوان اولین قاضی دادگاه انقلاب اسلامی

۱. مصاحبه با: مصطفی آسترکی، مرتضی رنجبر (جانناز جنگ تحمیلی و بازنشسته سپاه پاسداران انقلاب اسلامی)، محمود سلیمانی و ابوالحسن صادقی.

شهرهای ازنا و الیگودرز منصوب گردید.^۱ از ثمرات این حسن انتخاب، محاکمه و مجازات رئیس ساواک الیگودرز و برخی از عوامل جنایتکار رژیم گذشته، اعدام یکی از خوانین منطقه به علت فساد و تجاوز به عنف در مهرماه سال ۱۳۵۸، بازداشت و محاکمه و حبس و مصادره اموال یکی دیگر از خوانین منطقه و محاکمه و تبعید برخی از عوامل خوانین بوده است.^۲ شهید صادقی در برخورد با رئیس ساواک الیگودرز با رأفت اسلامی برخورد نمود؛ به طوری که به وی اظهار می‌دارد: «بنده از کسانی که احیاناً سیلی خورده‌اند تقاضای بخشش دارم چون پیرو مکتب پیامبر هستم.»^۳

تلاش شهید صادقی برای تشکیل برخی از ادارات و نهادها در ازنا

با تلاش‌ها و پیگیری‌های شهید صادقی آرام آرام از تابستان ۱۳۵۸ برخی از ادارات از قبیل جهاد سازندگی، کمیته امداد امام خمینی و بنیاد مسکن در ازنا تشکیل و مستقر می‌شوند که باعث سبک شدن وظایف کمیته انقلاب شد. از طرف دیگر با توجه به اینکه اکثر اعضای کمیته انقلاب کارمند، کشاورز، کاسب یا دانش‌آموز بودند و می‌بایست به فعالیت‌های قبلی خود بازگردند، برخی از اعضای کمیته انقلاب با مراجعه به سپاه انقلاب اسلامی خرم‌آباد خواستار تأسیس سپاه در ازنا می‌شوند تا با تأسیس سپاه سایر وظایف کمیته انقلاب به سپاه محول شود. در پی این تلاش‌ها جهت تأسیس سپاه در اواخر شهریور ۱۳۵۸، یک هیئت سه‌نفره از سپاه خرم‌آباد بعد از تحقیقات اولیه به ازنا سفر نموده و حاج مصطفی آسترکی را به عنوان فرمانده سپاه و حاج روح‌الله نوری را به عنوان قائم‌مقام سپاه و معاون عملیات و سید حسن عظیمی را به عنوان مسئول واحد پشتیبانی سپاه در ازنا انتخاب می‌کنند. به این ترتیب سپاه پاسداران انقلاب اسلامی پایگاه ازنا زیر نظر فرماندهی منطقه ۸ خوزستان- لرستان در محل میدان راه‌آهن شروع به فعالیت می‌کند. در مدت یک ماه، ۳۴ نفر از جوانان انقلابی و متدین جذب سپاه پاسداران ازنا می‌شوند. این افراد پس از سپری کردن آموزش‌های نظامی مقدماتی آماده

۱. عبدالله بنیادی، همان، ص ۵۱.

۲. عزیزالله سمیعی، دانشنامه رجال و حاکمان کمره و جاپوق، تهران، نوای دانش، ۱۳۸۲، ص ۷۸۲.

۳. مصاحبه با: مصطفی آسترکی، عزت‌الله جلالی و ابوالحسن صادقی.

انجام مأموریت‌های محوله می‌گردند.^۱

ریاست جمهوری بنی‌صدر و تبعات آن در ازنا

در بهمن سال ۱۳۵۸ انتخابات عمومی برای تعیین اولین رئیس‌جمهور برگزار و ابوالحسن بنی‌صدر به عنوان اولین رئیس‌جمهور در طول تاریخ کشور ایران انتخاب گردید. امام خمینی(س) مطابق با قانون اساسی حکم ریاست جمهوری وی را تنفیذ نموده و جهت ایجاد هماهنگی و قدرت اجرایی، وی را به ریاست شورای انقلاب اسلامی و فرماندهی کل قوا منصوب نمودند. همچنین آیت‌الله بهشتی از سوی امام خمینی(س) به ریاست دیوان عالی کشور منصوب شدند و مسئولیت اداره قوه قضاییه را نیز به عهده گرفتند. بنی‌صدر با ایجاد دفاتر هماهنگی با رئیس‌جمهور در سراسر کشور، سعی در پی‌ریزی تشکیلاتی منسجم جهت بهره‌برداری از قدرت سیاسی آن بود^۲ دفاتر هماهنگی با رئیس‌جمهور وظیفه داشتند که اهداف و نظریات بنی‌صدر را در کشور دنبال کنند. بنی‌صدر که با تظاهر به وفاداری به امام(س) و مردم انقلابی به قدرت رسیده بود، روزبه‌روز از امام و مردم انقلابی فاصله می‌گرفت و در مقابل به گروه‌های انحرافی نظیر مجاهدین خلق نزدیک می‌شد. روزنامه/انقلاب/اسلامی که از سوی بنی‌صدر چاپ می‌شد و روزنامه میز/ن، ارگان نهضت آزادی نیز به جوسازی وسیع در این خصوص می‌پرداختند؛ سازمان مجاهدین خلق نیز با برگزاری گردهمایی‌های متعدد و ایجاد درگیری عمومی به تبلیغ‌های گسترده در همین زمینه دست می‌زد. اندکی بعد، بنی‌صدر علناً به حمایت از این سازمان پرداخت و به یک ائتلاف واقعی با آن دست زد.^۳ در شهر ازنا نیز نیروهای حامی بنی‌صدر، با تأسیس دفتر هماهنگی با رئیس‌جمهور در کنار نیروهای مجاهدین خلق، علیه انقلاب و نیروهای انقلابی فعالیت می‌کردند. از طرف دیگر شهید صادقی نیز با تأسیس دفتر حزب جمهوری اسلامی در ازنا به مقابله با اقدامات خرابکارانه آنها می‌پرداخت.^۴

۱. مصاحبه با: مصطفی آسترکی، مرتضی رنجبر و محمود سلیمانی.

۲. م. محمدی، تحلیل برانقلاب اسلامی، تهران، امیرکبیر، ۱۳۷۰، ص ۱۶۲.

۳. کیهان، ۱۳۵۹/۳/۲۴.

۴. مصاحبه با: مصطفی آسترکی، مرتضی رنجبر و محمود سلیمانی.

برگزاری اولین نماز جمعه در ازنا

برگزاری نماز جمعه یکی از اقدامات شهید صادقی است. این روحانی مبارز و با تقوا، عمر شریف خود را وقف پیاده کردن اهداف انقلاب اسلامی کرد و تلاش زیادی جهت اقامه نماز جمعه نمود. از آنجایی که هنگام برگزاری اولین نماز جمعه شهر ازنا او نماینده دوره اول مجلس شورای اسلامی بود، به پیشنهاد خودش حجت‌الاسلام محمدحسین بهجتی که یکی از روحانیون با تقوا و مدافع خط امام(س) و مورد قبول عامه مردم بود، به عنوان اولین امام جمعه شهر ازنا انتخاب شد. به این صورت اولین نماز جمعه شهر ازنا در تاریخ ۱۳۵۸/۱۲/۱۷ در مدرسه شهید مدرس فعلی به امامت حجت‌الاسلام و المسلمین بهجتی برگزار گردید.^۱ لازم به ذکر است شهید باهنر وزیر وقت آموزش و پرورش و حجت‌الاسلام و المسلمین ناطق نوری نیز در این مراسم سیاسی-عبادی حضور داشتند و شهید باهنر به عنوان سخنران قبل از خطبه‌ها به ایراد سخنرانی پرداختند.^۲

انتخابات اولین دوره مجلس شورای اسلامی در ازنا

پس از پیروزی انقلاب اسلامی در راستای مردم‌سالاری دینی، انتخابات متعددی برگزار شد که انتخابات اولین دوره مجلس شورای اسلامی در مورخ ۱۳۵۸/۱۲/۲۴ پنجمین انتخابات در عمر کوتاه این نظام بود. رفراندوم تعیین نظام جمهوری اسلامی، انتخابات تعیین نمایندگان مجلس خبرگان قانون اساسی، همه‌پرسی قانون اساسی و ریاست‌جمهوری قبل از انتخابات تعیین نمایندگان مجلس برگزار شده بود که همه آنها نشان‌دهنده ثبات کامل و پویایی نظام جمهوری اسلامی بود. با تشکیل مجلس شورای اسلامی یکی از قوای سه‌گانه کشور فعالیت خود را آغاز می‌کند که با توجه به اختیارات فراوانی که به مجلس داده شده بود می‌توانست عملاً نظام سیاسی کشور را تقویت کند. در این برهه نیروهای فعال سیاسی منطقه ازنا و دورود با آگاهی از نقش و جایگاه مجلس شورای اسلامی به تلاش و کوشش جهت موفقیت در این انتخابات پرداختند. حجت‌الاسلام کروبی هم که به عنوان نماینده امام مرتباً به منطقه سرکشی می‌نمود، درصدد بود که فرد جوانی از الیگودرز به عنوان نامزد نمایندگی مجلس در ازنا و دورود معرفی گردد. اما با توجه

۱. مصاحبه با: مصطفی آسترکی، عزت‌الله جلالی و ابوالحسن صادقی.

۲. همان.

به علاقه مردم به روحانیت به خصوص شخص شهید صادقی، اکثر قریب به اتفاق مردم منطقه از کاندیداتوری شهید صادقی حمایت کردند.^۱ در این انتخابات تعداد زیادی نامزد وجود داشت ولی رقابت اصلی میان شهید صادقی و مهندس هفده تن مسئول جهاد سازندگی شهر دورود بود که با توجه به اینکه میزان آرای اولین دوره به حد نصاب نرسید لذا به دور دوم کشیده شد. در دور دوم انتخابات رقابت میان شهید صادقی و مهندس هفده تن بود که شهید صادقی با کسب اکثریت آرا به مجلس راه پیدا نمود.^۲

بخشی از نامه اعتراض آمیز شهید صادقی به اقدامات بنی صدر

«کسی که امنیت برای کشورش بخواهد و راضی نباشد خراشی به بدن فردی از مسلمان‌ها وارد شود نمی‌گوید استقامت کنید، یعنی بزنید و بگیرید و بکشید و حبس کنید و تار و مار کنید. آیا نتیجه زدن و بیرون راندن و گرفتن جز قتل است و جرح است و هتک است و فساد است و توهین است و خلاف است. آیا این گروه کتک‌خورده مجروح آقای بنی صدر احتمال نمی‌داد شاید یکی از اینها هم به او رأی داده باشند که ادعا می‌کند من منتخب مردمم؟ آیا نمی‌داند که این گروهک‌ها به جمهوری اسلامی رأی ندادند و منکر ولایت فقیه بودند؟ آیا دیه این همه جنایت را اگر یکی یکی روی میزان اسلام که بسنجیم از قتل و جرح و جنایت و غیره... نباید بپردازند و قصاص شود...»^۳ پیرو این حوادث و صدور پیام بنی صدر در اعتراض به بازداشت برخی از افراد، شهید صادقی با ایراد نطقی در مجلس شورای اسلامی خطاب به بنی صدر به او هشدار داد: «مبادا اطرافیان نادان رئیس‌جمهور به زمینش بزنند!»^۴

مسئولیت‌های شهید صادقی پس از انقلاب اسلامی

شهید صادقی پس از پیروزی انقلاب اسلامی، مسئولیت کمیته انقلاب اسلامی ازنا را عهده‌دار شد و با همکاری مردم و جوانان در پایه‌گذاری نهادهای انقلابی

۱. همان.

۲. رک: اسناد موجود در دفتر بررسی و نظارت انتخابات شهرستان ازنا.

۳. عبدالله بنیادی، همان، ص ۸۷.

۴. رک: نطق پیش از دستور مجلس شورای اسلامی، جلسه شماره ۱۴۴، ۱۳۵۹/۹/۲۴.

مانند: سپاه پاسداران انقلاب اسلامی، جهاد سازندگی، کمیته امداد امام خمینی و صندوق‌های قرض الحسنه نقش مهمی را ایفا نمود. شهید صادقی همچنین طی حکمی از امام خمینی (س)، به ریاست دادگاه انقلاب الیگودرز منصوب گردید. وی با توجه به اهمیت حزب جمهوری اسلامی در سال‌های اولیه پیروزی انقلاب اسلامی و نقش مؤثر آن در سازماندهی و شکل بخشیدن به نیروهای اصیل و خط امام، از بدو تشکیل حزب همکاری و ارتباط نزدیکی با دفتر مرکزی آن برقرار کرد و شعبه حزب جمهوری اسلامی را در ازنا تأسیس کرد. علاوه بر این شهید صادقی با کسب اکثریت آرا به عنوان اولین نماینده مردم ازنا و دورود به مجلس شورای اسلامی راه پیدا نمود و به عضویت کمیسیون امور اوقاف و امور خیریه درآمد.

بخشی از نطق پیش از دستور شهید صادقی در مجلس

شهید صادقی در نطق پیش از دستور نود و هفتمین جلسه علنی مجلس شورای اسلامی در تاریخ ۱۳۵۹/۱۰/۲۹ با اشاره به حماسه‌آفرینی‌های دل‌آور مردان جان برکف نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران، در خصوص مقام شامخ شهدا چنین می‌گوید:

... مقام والای شهید نه چندان است که فقط خود شهید رستگار شود، بلکه مددکاران و وابستگان و بازماندگان او هم سربلند و مفتخرند. چنانچه رسول گرامی اسلام (ص) می‌فرماید: من بلغ رساله غاز کان کمن اعتق رقبه و هو شریکه فی ثواب غزوته؛ هر کس فقط پیام شهید را برساند، پیام شهید را، تا چه برسد به اینکه برای او پشتیبانی و جانباری کند مانند همان شهید است، در ثواب، اجر و مزد...^۱

شهادت

آیت‌الله محمدحسین صادقی سرانجام پس از عمری مجاهدت در برپایی احکام اسلامی، در شامگاه خونین هفتم تیرماه سال ۱۳۶۰ همراه هفتاد و دو تن دیگر از یاوران و همراهان امام و انقلاب در انفجار دفتر مرکزی حزب جمهوری اسلامی به

۱. رک: ویژه‌نامه شهدای هفتم تیر، بنیاد شهید انقلاب اسلامی شهرستان ازنا، ۱۳۸۸، ص ۳.

دست منافقین به شهادت رسید.^۱

نتیجه

شهید صادقی اصلی‌ترین و سرسخت‌ترین مبارز انقلابی شهرستان ازنا بوده که سایر مبارزان حول محور ایشان به مبارزه علیه حکومت پهلوی می‌پرداخته‌اند. ایشان رسماً مبارزه علیه حکومت پهلوی را از سال ۱۳۴۱ آغاز نمود و بارها توسط عوامل رژیم تهدید و بازداشت شد و مورد ضرب و شتم قرار گرفت. او نوارها و اعلامیه‌های حضرت امام را به وسیله افراد مورد اعتمادش در منطقه ازنا پخش می‌کرد و پس از پیروزی انقلاب اسلامی به عنوان مسئول کمیته انقلاب اسلامی انتخاب شد و عامل اصلی پیشبرد اهداف انقلاب در ازنا محسوب می‌شد. وی پس از انتصاب به عنوان قاضی دادگاه انقلاب با رأفت اسلامی عوامل فاسد رژیم گذشته را محاکمه نمود و با تأسیس دفتر حزب جمهوری اسلامی در ازنا و جذب جوانان انقلابی به مبارزه با اقدامات خرابکارانه ضد انقلاب به خصوص حامیان بنی‌صدر پرداخت. او پس از انتخابات مجلس اول به عنوان نماینده مردم ازنا و دورود در مجلس اول شورای اسلامی خدمات زیادی به مردم ازنا و دورود ارایه کرد و سرانجام در شامگاه خونین هفتم تیرماه سال ۱۳۶۰ همراه هفتاد و دو تن دیگر از یاوران و همراهان امام و انقلاب در انفجار دفتر مرکزی حزب جمهوری اسلامی به دست منافقان به شهادت رسید.

۱. خیرالله اسماعیلی، حزب جمهوری/اسلامی، تهران، مرکز اسناد انقلاب اسلامی، ۱۳۸۶، ص ۲۳۹.

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين

الحمد لله رب العالمين
صلى الله عليه وآله وسلم
ملا ثلثة المقيسات والصدرة والسم على قلبه والى اليقين الظاهر سواد
اجساد الريم الميضا ابا الحسن الفخرى فانه سراجك بستان سبطك كرمك
تجربة الفضل والمؤمنين من اهل البيت والاشقيين قرون المبلغين والرا
الاولى كى تاى التاسع فحين صادق بن علي ستم مودوه وصدقى سوادهم وكران
تم الفوديشمنه من ارفضله اوله لادخره لادخره لادخره لادخره لادخره لادخره
افذون بويه فزودنه تا انك مكله عظيمه وانفردا فادخره لادخره لادخره لادخره
على وعلى والى اركم ودر حسته بر حسته فزودنه لادخره لادخره لادخره لادخره
در سقمه سقمه لادخره لادخره لادخره لادخره لادخره لادخره لادخره لادخره
در بيان احكام اللية ورفق سادى علمانى اجاسيه ونسب جبار وادخره لادخره
كرفق وبقين فزودن كليتة روق هاتيه از زكيات وكفالات وبقير كى لادخره
رافق سمان هم هم حضرت دل طر مردان لى الفواد وبقيداره وبقيداره وبقيداره
سنادين سبطه عرف فاميدو بيقية وابعراج تم رس ننده براس هر رده سقمه سقمه
تدات احياطه در كليتة كورات سز برده فانه سقمه سقمه سقمه سقمه
والى سر وداره لادخره لادخره لادخره لادخره لادخره لادخره لادخره لادخره

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين

بسم الله الرحمن الرحيم
مزل پسران به لانا و عدد

۳۳ جن بطلب آمانه و حج بنم که در حق خود را نماند که تمام مملکت را می

به شکلی که در لانا و عدد مستند لانا است که این و نظیر آن که در لانا

مهاجر هر چند که مبدل فرار از محنت
و نعم عدم سیرم

۱۳۳۳

